

Handläggare
Johan Rosén
Telefon: 08-508 28 914**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnamnden
2016-10-25 p. 10

Planera för 5000 bostäder i och i anslutning till Årsta skog. Motion (2016:46) av Joakim Larsson (M).

Remiss från kommunstyrelsen dnr 106-688/2016

Förvaltningens förslag till beslut

1. Miljö- och hälsoskyddsnamnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat Joakim Larssons motion om att planera för 5000 bostäder i och i anslutning till Årsta skogen, samt att hemställa till regeringen att kommuner själva ska kunna upphäva naturreservat genom beslut i kommunfullmäktige. Motionen har även remitterats till bland annat exploateringsnamnden, stadsbyggnadsnamnden och stadsdelsnamnden för Enskede-Årsta-Vantör.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Pågående planering för ny bebyggelse i och kring Årstaskogen
Inom staden pågår en utredning hur bostäder kan byggas i och i anslutning till Årstaskogen samtidigt som Årstaskogen kan säkerställas som naturreservat. Bostadsbehovet är som motionären påpekar mycket stort på samma gång som det är viktigt att staden planeras och byggs på ett hållbart och robust sätt, bl a att ekosystemtjänster tas tillvara. Förvaltningen föreslår att en områdestudie genomförs för området i och kring Årstaskogen där de rekreativa och biologiska frågorna kompletteras med övriga planeringsfrågor för en framtida stadsstruktur. Utifrån en sådan fördjupningsstudie kan en avvägning göras mellan intressen såsom

behovet av bostäder och rekreation samt natur. Förvaltningen anser att det bör vara möjligt att tillskapa ytterligare bostäder i området kring Årstaskogen. Däremot är det svårt att utan en fördjupad analys bedöma antalet bostäder som är lämpligt utöver de cirka 10000 som idag ligger i planeringen för området runt Årstaskogen, från Hammarby Sjöstad över Gullmarsplan/Skanstull till södra Liljeholmen.

Kommuners rätt att själva upphäva naturreservat

Vad gäller hemställan till regeringen att kommuner själva ska ges full rätt att upphäva naturreservat så finns den möjligheten i gällande lagstiftning. Enligt miljöbalken 7 kap. 7 § får ett beslut om inrättande av naturreservat helt eller delvis upphävas av kommun eller länsstyrelse, beroende på vilken instans som inrättat reservatet, men dock endast om det finns synnerliga skäl. Enligt Naturvårdsverkets allmänna råd bör upphävande av naturreservat endast komma i fråga i undantagsfall. Synnerliga skäl kan vara att reservatet inte längre har kvar och rimligen inte kan återfå de värden som det avsåg att bevara.

I förarbetena till miljöbalken (prop. 1997/98:45, del 2 s. 75) anges bland annat att avsikten med ett beslut om inrättande av naturreservat ska vara att skapa ett definitivt skydd. Endast undantagsvis ska avsteg från skyddet kunna göras. Normalt ska undantag inte tillåtas för exploateringsföretag. Lagstiftningen på området är således mycket restriktiv. Ett beslut av en kommun om upphävande av delar eller ett helt naturreservat kan överklagas hos länsstyrelsen och länsstyrelsens beslut kan överklagas hos regeringen. Det är den instansordning som gäller idag och enligt förvaltningen bör den även gälla i fortsättningen.

Syftet bakom bestämmelserna om naturreservat är just att skydda utvalda områden från framtida exploatering. Samtliga naturreservat inom Stockholms stad har beslutats av kommunfullmäktige ofta med bred majoritet. Det har därvid varit helt klart att inrättandet av ett naturreservat innebär ett mycket långsiktigt åtagande som inte utan synnerligen starka skäl kan ändras. En förändring av lagstiftningen så att det långsiktiga skyddet lättare kan upphävas skulle minska själva grundfunktionen av att skydda områden från framtida exploatering.

Man kan diskutera huruvida naturreservat inrättas med tillräcklig omsorg och långsiktiga överväganden. Därvid skulle det kunna göras gällande att en knapp majoritet i kommunfullmäktige under en mandatperiod kan för lång tid hindra exploatering av ett område

och därvid beröva framtida majoriteter i kommunfullmäktige möjlighet att fritt planera stadens fortsatta utveckling. Mot detta bör erinras om att även det motsatta gäller, dvs en liten majoritet som beslutar om en exploatering av ett område avhänder framtida majoriteter möjligheten att bevara ett skyddsvärt område.

Det finns under sådana förhållanden enligt miljöförvaltningens mening inte anledning att ändra lagstiftningen i den riktning som motionären föreslår. Om man från politiskt håll anser att naturreservat inrättas alltför lättvindigt bör man snarare införa regler som kräver att en bred majoritet i kommunfullmäktige ställer sig bakom ett beslut om naturreservat. Därvid ligger det närmare tillhands att överväga att införa ett krav på någon form av kvalificerad majoritet för sådana beslut.

SLUT

Bilagor

1. Motion av Joakim Larsson (M) om att planera för 5000 bostäder i och i anslutning till Årsta skog.